

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Svk/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8023200268
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:8023200268.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: A. V. D., nar. XX.XX.XXXX, J..S.. L. XX, J., právne zastúpeného: JUDr. Viera Straková, advokátka, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, so sídlom Masarykova 10, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaPO-37072/9804/2023-37867/2023 zo dňa 05.04.2023, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. PO-1S/30/2023-65 zo dňa 14.06.2024 takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Administratívne konanie a konanie na správnom súde

- Rozhodnutím č. KaPO-37072/9804/2023-37867/2023 zo dňa 05.04.2023 (ďalej aj ako „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci.
- Správnou žalobou zo dňa 16.05.2023, doručenu Krajskému súdu v Prešove e-mailom dňa 17.05.2023, sa žalobca domáhal zrušenia preskúmaného rozhodnutia a vrátenia veci žalovanému na nové prejednanie a rozhodnutie. Žalobca následne žalobu písomne doplnil dňa 26.05.2023.
- S účinnosťou od 01.06.2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach (ďalej aj ako „správny súd“). V súlade s § 3 ods. 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov.
- Uznesením č. k. PO-1S/30/2023-65 zo dňa 14.06.2024 (ďalej aj ako „napadnuté uznesenie“) správny súd žalobu z dôvodu podľa § 98 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) odmietol ako podanú oneskorene.
- V odôvodnení správny súd poukázal na obsah administratívneho spisu, z ktorého zistil (viď správa prevádzky Ústredného portálu verejnej správy), že preskúmané rozhodnutie bolo uložené v poštovom priechodku žalobcu dňa 12.04.2023. V súlade s § 25 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) sa za deň doručenia napadnutého rozhodnutia žalovaného žalobcovi považuje deň 15.04.2023. Lehota na podanie žaloby (t. j. 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia žalobcovi) je lehotou procesnoprávnou, čo znamená, že sa považuje za zachovanú, ak sa posledný deň lehoty podá správna žaloba na správnom súde alebo sa podanie odovzdá na poštovú prepravu. Pri určení lehoty na podanie správnej žaloby sa postupuje v súlade s ustanovením § 69 SSP. Zmeškanie lehoty na podanie správnej žaloby nemožno odpustiť a nie je možné ju ani predĺžiť.
- Preskúmané rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 15.04.2023. Posledným dňom na podanie správnej žaloby bol 02.05.2023. Žalobca však správnu žalobu doručil súdu až dňa 17.05.2023, t. j. po uplynutí zákonnej lehoty na podanie správnej žaloby, teda podľa správneho súdu oneskorene.

II. Kasačná sťažnosť, vyjadrenie žalovaného k nej

7. Proti napadnutému uzneseniu podal žalobca (ďalej aj ako „sťažovateľ“) kasačnú sťažnosť. Prejavil nesúhlas s právnym posúdením veci správnym súdom v otázke dodržania lehoty na podanie správnej žaloby, vlastné právne posúdenie spornej otázky však neponúkol. Je občanom bez trvalého pobytu, jeho poštový priečnik je proti nemu zneužívaný. Niekedy je aj niekoľko dní mimo Prešova, nakoľko nemá trvalý pobyt a nevie, kde bude najbližšie tráviť čas. Ak by nemal zriadený P.O. BOX, kde by mu potom bola (alebo mala byť) doručovaná pošta tak, aby sa o nej dozvedel? Na to mu doposiaľ nikto neodpovedal.

8. Žalovaný sa v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi správneho súdu. Napadnuté uznesenie správneho súdu považuje za zákonné, vecne správne, primerane, dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené. Kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú navrhol zamietnuť.

III. Právne posúdenie veci kasačným súdom

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“) konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

10. Úlohou kasačného súdu bolo preskúmať, či správny súd správne určil uplynutie lehoty na podanie správnej žaloby proti preskúmanému rozhodnutiu, teda či bol daný dôvod na odmietnutie správnej žaloby pre jej oneskorené podanie.

11. Z administratívneho spisu je zrejmé, že preskúmané rozhodnutie bolo v súlade s požiadavkou sťažovateľa (viď prvá strana formuláru žiadosti o poskytnutie právnej pomoci) doručované do jeho poštového priečniku J.. S.. L. XX, XXX XX J. a uložené v tomto poštovom priečniku dňa 12.04.2023. V súlade s § 25 ods. 4 správneho poriadku sa za deň doručenia považuje deň 15.04.2023. Sťažovateľ si následne zásielku obsahujúcu preskúmané rozhodnutie fyzicky prevzal dňa 02.05.2023.

12. Správny súd za okamih riadneho a účinného doručenia preskúmaného rozhodnutia sťažovateľovi správne ustálil deň 15.04.2023. Od nasledujúceho dňa (16.04.2023) plynula sťažovateľovi lehota 15 dní na podanie správnej žaloby podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z., pričom táto lehota uplynula dňa 02.05.2023. Správna žaloba bola sťažovateľom podaná na súd prostredníctvom e-mailu až dňa 17.05.2023, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, čo zistil a skonštatoval už správny súd v napadnutom uznesení. Závery správneho súdu, ktoré vyústili do vydania napadnutého uznesenia odmietajúceho správnu žalobu ako oneskorene podanú, sú preto vecne správne.

13. Aj keď to nebolo priamo predmetom kasačného diskurzu, v nadväznosti na konkurenciu doručenia zásielky tzv. fikciou doručenia (dňa 15.04.2023) a súčasne aj reálnym prevzatím (dňa 02.05.2023) v prejednávanej veci kasačný súd upriamuje pozornosť na uznesenie veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 19Svs/9/2024 zo dňa 28.10.2025, podľa ktorého „ak zákon priamo spája s určitou skutočnosťou (napríklad uložením písomnosti na pošte, príchodom písomnosti do poštového priečinka, uplynutím určitého času od týchto udalostí alebo vrátením písomnosti orgánu, ktorý ju dal doručovať) rovnaké následky, aké sa zvyčajne spájajú až s reálnym dodaním písomnosti do dispozičnej sféry adresáta, finguje tým jej doručenie. To znamená, že nastúpenie týchto skutočností je z hľadiska právnych účinkov a následkov rovnocenné účinkom, aké sú inak spojené s doručením, ktoré by nastalo fyzickým dodaním písomnosti adresátovi. Výnimku by mohol ustanoviť len právny predpis sám. Ak však právny predpis nič také neustanovuje, nemožno riadne nastúpenú fikciu doručenia stotožňovať s domnienkou, ktorú by bolo možné neskôr vyvracať, ani jej účinky viazať na odkladaciu či rozvazovaciu podmienku, že si adresát do určitej lehoty po fikcii písomnosť prevezme či neprevezme. Pokiaľ také alebo podobné výnimky nie sú ustanovené, právne účinky doručenia podľa právnej fikcie a doručenia dodaním písomnosti adresátovi sú rovnaké, čo znamená, že rovnaké sú aj ich právne následky. Prvotným právnym následkom doručenia je predovšetkým samo zavŕšenie procesu doručovania ako procesného úkonu orgánu verejnej moci. To znamená, že povinnosť doručiť určitú písomnosť (teda vykonať procesný úkon doručovania) tento orgán naplnil aj vtedy, ak k doručeniu došlo právnou fikciou. Ak sám zákon neustanovuje inak, nie je možné účinne doručiť tú istú písomnosť dvakrát v rôzne okamihy. Len čo bola písomnosť riadne doručená raz (hoci aj fikciou), je jej následné „doručovanie“ a aj dodanie adresátovi

(napr. fyzickým prevzatím) bez právnych účinkov (porov. podobne už rozsudok Najvyššieho súdu Českej socialistickej republiky sp. zn. 11 Tz 208/88, judikát R 41/1989, ale aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 So 33/2006, judikát R 39/2007).“

14. Kasačný súd, obdobne ako v uznesení sp. zn. 1Svk/18/2025 zo dňa 15.08.2025 týkajúcom sa totožného sťažovateľa, považuje za potrebné zdôrazniť, že ak sťažovateľ výslovne požiadal o doručovanie písomností v rámci konania o žiadosti o poskytnutie právnej pomoci do ním označeného poštového priechinka, mal si byť vedomý svojich zákonných práv a povinností ako aj právnych následkov súvisiacich s takto zvoleným spôsobom doručovania, ktoré vyplývajú z § 25 ods. 4 správneho poriadku. Doručenie preskúmaného rozhodnutia do poštového priechinka mohol a mal predvídať, a to v duchu zásady neznalosť práva neospravedlňuje ako aj zásady práva patria bdelym. V uvedenom kontexte je preto bez právneho významu tvrdenie sťažovateľa o tom, že poštový priechinok je proti nemu zneužívaný.

IV. Záver

15. Sumarizujúc vyššie uvedené kasačný súd konštatuje, že postup správneho súdu, ktorý napadnutým uznesením odmietol správnu žalobu ako oneskorene podanú, bol zákonný a nebolo ním porušené žiadne procesné právo sťažovateľa. Kasačný súd nezistil dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa, preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

16. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 SSP. Účastníkom konania náhradu trov kasačného konania nepriznal, pretože sťažovateľ nebol v kasačnom konaní úspešný a v prípade žalovaného nedošlo k naplneniu predpokladov stanovených hypotézou právnej normy ustanovenia § 168 SSP.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.